

Van: Kuiper, M.E.

Verzonden: dinsdag 8 januari 2019

aan Dorpsbelang Blije e.o.

Onderwerp: 190108 Vooraankondiging informatieavond ontwerp-instemmingsbesluit op gewijzigd winningsplan Blija (NAM)

Geachte heer, mevrouw,

Op dit moment ligt er, in het kader van de Mijnbouwwet, een verzoek tot instemming met een gewijzigd winningsplan Blija van de Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (NAM) voor bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het winningsplan Blija betreft winning van aardgas uit de gasvelden Blija-Ferwerderadeel, Blija-Zuid en Blija-Zuidoost vanaf de bestaande mijnbouwlocatie Blija-Ferwerderadeel-1 binnen de productieconcessie Noord-Friesland. Voor de wijze waarop het gas gewonnen wordt, stelt de operator een winningsplan op. Het winningsplan gaat onder andere in op de wijze en de duur van de winning, de verwachte of gewonnen hoeveelheden en de verwachtingen ten aanzien van bodembeweging. De NAM heeft op 20 november 2017 het gewijzigde winningsplan Blija ingediend bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Voor de behandeling van het verzoek tot instemming met het gewijzigde winningsplan Blija is de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (Afdeling 3.4, Awb) doorlopen. Gedurende de procedure wordt advies gevraagd aan het Staatstoezicht op de Mijnen, de Technische commissie bodembeweging, de Mijnraad en de betrokken provincies, gemeenten en waterschappen over het gewijzigde winningsplan waarna een ontwerp-instemmingsbesluit wordt opgesteld.

Momenteel is het ministerie bezig met de afronding van het ontwerp-instemmingsbesluit op het gewijzigde winningsplan Blija. Dit ontwerp-instemmingsbesluit zal binnenkort worden gepubliceerd. Hierbij ligt het ontwerp-instemmingsbesluit 6 weken ter inzage voor eenieder om in te zien en iedereen kan hierop reageren door middel van een zienswijze. Om omwonenden te informeren over dit ontwerp-instemmingsbesluit ben ik bezig met de organisatie van de informatiemarkt voor het ontwerp-instemmingsbesluit en het gewijzigde winningsplan Blija. Gedurende de procedure hecht het ministerie van Economische Zaken en Klimaat waarde aan een open en transparante wijze om te communiceren met de betrokkenen en de omgeving. Daarom heb ik bij de organisatie van deze informatiemarkt nauw contact met de gemeenten Ameland, Dongeradeel en Ferwerderadeel (Waarvan de gemeenten Dongeradeel en Ferwerderadeel sinds 1 januari 2019 samen met Kollumerland & Nieuwkruisland gefuseerd zijn tot de nieuwe gemeente Noardeast Fryslân). In aanvulling daarop zou ik ook graag de Dorpsbelangen in de regio bij dezen persoonlijk op de hoogte willen brengen van deze ontwikkelingen rondom de reeds bestaande gaswinning bij Blija. De informatiemarkt zal om woensdag 16 januari 2019 worden georganiseerd van 16.30u tot 19.30u in de Multy Funksjonele Akkomodaasje (MFA) "Fjildsicht" te Blije.

Ik heb van enkelen van u telefoonnummers verkregen en ik zal u dan ook binnenkort hierover proberen contact op te nemen. Ik wil u graag enkele vragen stellen ter voorbereiding van de informatiemarkt in Blija. Ik zal in aanvulling op deze e-mail en onze telefoongesprekken nog een e-mail sturen op de dag van de publicatie van het ontwerp-instemmingsbesluit (op 10 januari 2019) met verdere informatie over de procedure en de informatieavond. Bijgaand bij deze e-mail treft u een PDF van de kennisgeving zoals die morgen wordt gepubliceerd in De Nieuwe Dockumer Courant en Weekblad Actief en een afbeelding met de locatie van de betreffende gasvelden. Deze informatie mag u vanaf morgen publiceren op uw website of delen via sociale media.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten u nog algemene vragen hebben of andere opmerkingen hebben dan hoor ik die uiteraard graag en dan kunt u altijd contact met mij opnemen (indien voor u wenselijk, ben ik ook buiten kantooruren bereikbaar).

Met vriendelijke groet,

Dhr. M.E. (Mathijs) Kuiper, MSc
Projectsecretaris Winningsplannen

.....
Directie Energie & Omgeving
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving en uitnodiging informatiemarkt

Ontwerp-instemmingsbesluit winningsplan Blija voor gaswinning, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Van 10 januari 2019 tot en met 20 februari ligt het ontwerp-instemmingsbesluit voor het winningsplan Blija voor gaswinning ter inzage. Iedereen kan reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met een zienswijze. In deze kennisgeving staat hoe dat gaat.

Wat staat er in het winningsplan Blija?

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna: NAM) heeft een verzoek tot instemming met het winningsplan Blija voor gaswinning ingediend bij de minister van Economische Zaken en Klimaat. Het winningsplan betreft de gasvelden Blija-Ferwerderadeel, Blija-Zuid en Blija-Zuidoost, gelegen binnen het gebied van de winningsvergunning Noord-Friesland. Geografisch gezien liggen de gasvelden in de provincie Fryslân, in de gemeenten Noardeast-Fryslân en Ameland en in het verzorgingsgebied van het Wetterskip Fryslân.

Sinds 1985 wordt er gas gewonnen uit het gasveld Blija-Ferwerderadeel, sinds 2001 uit het gasveld Blija-Zuidoost en sinds 2012 uit het gasveld Blija-Zuid. Het winningsplan Blija betreft een wijziging van het vigerende winningsplan voor gaswinning uit deze 3 gasvelden. De redenen voor wijziging zijn het verlengen van de duur van de winning van de gasvelden en een actualisatie van de productieprognose en het boren van nieuwe putten waarbij de NAM hydraulische stimulatie wil toepassen. De operator geeft in het winningsplan aan te verwachten gas te kunnen produceren uit het gasveld Blija-Zuid tot in 2035, voor het gasveld Blija-Ferwerderadeel tot in 2049 en voor het gasveld Blija-Zuidoost tot in 2050.

Ontwerp-instemmingsbesluit en onderliggende stukken

Het winningsplan Blija is, zoals voorgeschreven in de Mijnbouwwet, ook voorgelegd voor advies aan de betrokken decentrale overheden. Daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en de Mijraad om advies gevraagd. Alle uitgebrachte adviezen zijn meegenomen in het ontwerp-instemmingsbesluit en zitten bij de onderliggende stukken die ter inzage liggen.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt vanaf 10 januari 2019 het ontwerp-instemmingsbesluit en de onderliggende stukken inzien op <http://www.nlog.nl/opslag-en-winningsplannen-ter-inzage> en tijdens reguliere openingstijden op de volgende locaties:

- Gemeentehuis Ameland, Jelmeraweg 1 te Ballum
- Gemeentehuis Noardeast-Fryslân, Koningstraat 13 te Dokkum
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Bezuidenhoutseweg 73 te Den Haag

Informatiemarkt

Tijdens de ter inzage legging organiseert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een informatiemarkt. U bent van harte welkom op de informatiemarkt om zich te informeren over het ontwerp-instemmingsbesluit en het winningsplan en vragen te stellen aan medewerkers van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, TNO, SodM en de NAM.

De inloopbijeenkomst wordt gehouden op woensdag 16 januari 2019 van 16.30u tot 19.30u in de Multy Funksjonele Akkomodaasje (MFA) Blije, Farrewei 22 te Blija.

Reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit?

U kunt van 10 januari 2019 tot en met 20 februari 2019 reageren op het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. In uw zienswijze kunt u ingaan op alle onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit met het winningsplan en de onderliggende stukken. U kunt hierbij denken aan:

- Staan er naar uw mening onjuistheden in het ontwerpbesluit?
- Zijn er zaken en/of belangen over het hoofd gezien?
- Wordt u geraakt in uw belang? Zo ja, kunt u dit toelichten?

U dient in uw zienswijze duidelijk aan te geven op welke onderdelen van het ontwerp-instemmingsbesluit u reageert en uw zienswijze te onderbouwen met argumenten

Het is goed om te weten dat alleen personen of instanties die op het ontwerp-instemmingsbesluit een zienswijze hebben ingebracht, later tegen het instemmingsbesluit beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoe kunt u reageren?

U kunt uw zienswijze schriftelijk indienen door een brief te sturen naar:

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Inspraakpunt winningsplan Blija
Postbus 248
2250 AE Voorschoten

Uw brief kan alleen als zienswijze in behandeling worden genomen als u ondertekent met uw naam en adres. Dit geldt ook voor eventuele medeondertekenaars. Zienswijzen per e-mail worden in deze procedure niet geaccepteerd.

Wat zijn de vervolgstappen?

Alle zienswijzen en reacties worden betrokken bij het definitieve instemmingsbesluit. In een Nota van Antwoord wordt opgenomen of en op welke wijze de zienswijzen en reacties in het definitieve instemmingsbesluit zijn verwerkt. Hierop staat beroep open. Dit wordt te zijner tijd aangekondigd in onder andere de Staatscourant en in dit huis-aan-huisblad. Tevens krijgen alle indieners van een geldige zienswijze persoonlijk een brief van het ministerie ter kennisgeving van de publicatie van het definitieve besluit.

Wilt u meer weten?

Voor nadere informatie en mondeling inspreken kunt u op werkdagen van 9.00u tot 12.00u contact opnemen met dhr. M. Claasen (tel.: (070) 379 6132).

Wat staat er in het winningsplan Blija?

Het winningsplan Blija betreft een wijziging van het vigerende winningsplan voor gaswinning uit de gasvelden Blija-Ferwerderadeel, Blija-Zuid en Blija-Zuidoost. De redenen voor wijziging zijn het verlengen van de duur van de winning van aardgas uit de gasvelden en een actualisatie van de productieprognose en het boren van nieuwe putten waarbij de NAM hydraulische stimulatie wil toepassen. Het winningsplan Blija beschrijft de winning vanaf 01-01-2017 van in totaal nog 4,724 miljard Nm³ gas in het high case productiescenario (het deel van de deze genoemde productie sinds 2017 valt nog onder het oude winningsplan, welke nog steeds van kracht is, en is al gewonnen):

Gasveld	Maximaal nog te produceren volume aardgas (high-case)	In productie sinds	Verwachte productie tot	Nog te verwachten bodemdaling tot 2050	Seismische risico beoordeling
Blija-Ferwerderadeel	1214 miljoen Nm ³	>1985	2049	<4cm (totaal cumulatieve bodemdaling vanaf begin tot einde winning: <8,3 cm)	Laagste seismische risicocategorie (SRA Cat. I)
Blija-Zuid	296 miljoen Nm ³	>2001	2035		Laagste seismische risicocategorie (SRA Cat. I)
Blija-Zuidoost	3214 miljoen Nm ³	>2012	2050		Laagste seismische risicocategorie (SRA Cat. I)

Hydraulische stimulatie

In het winningsplan heeft de NAM aangegeven voornemens te zijn om in het geval van de boring van de 3 nieuwe putten incidentele hydraulische stimulatie toe te passen. In het verleden is hydraulische stimulatie ook al toegepast bij de reeds bestaande putten op de mijnbouwlocatie Blija-Ferwerderadeel-1. Graag wil ik daar wat extra informatie over geven omdat ik uit ervaring weet dat hier veel onduidelijkheid over kan bestaan:

Er zijn meerdere technieken om productiviteit van een productieput te vergroten. **Hydraulische stimulatie en fracking zijn twee benamingen voor één en dezelfde techniek.** De reden voor het gebruik van de term hydraulische stimulatie komt door het feit dat de term fracking een negatieve connotatie heeft vanwege de associatie met het produceren van schaliegas in de Verenigde Staten. Hydraulische stimulatie is een techniek die gebruikt wordt om de productie van aardgas te optimaliseren. Schaliegas is een product dat gewonnen wordt door middel van het toepassen van hydraulische stimulatie. Er is echter een groot verschil in de omvang en toepassing van de techniek tussen de hydraulische stimulaties die in Nederland met regelmaat worden uitgevoerd in vergelijking met het boren naar schaliegas. Bij schaliegaswinning wordt jarenlang voortdurend hydraulisch gestimuleerd om gas uit het gesteente te krijgen. Het winnen van schaliegas is in Nederland niettoegestaan en de minister Wiebes van Economische Zaken en Klimaat heeft in het Algemeen Overleg Mijnbouw van 15 februari 2018 nogmaals benadrukt dat schaliegas geen optie is in Nederland. Het toepassen van de techniek hydraulische stimulatie is wél toegestaan. Het incidenteel hydraulisch stimuleren bij reguliere gaswinning is sinds de jaren '50 van de vorige eeuw al honderden malen succesvol toegepast in heel Nederland zonder incidenten of schadelijke gevolgen voor mens, natuur en milieu (zie hiervoor ook de inventarisatie door het Staats-toezicht op de Mijnen (SodM) van alle stimulaties die in Nederland zijn uitgevoerd). De NAM zal op de informatieavond bewoners voorlichten over het toepassen van hydraulische stimulatie en de gebruikte hulpstoffen (chemicaliën). Ook zal het SodM aanwezig zijn om hun rol toe te lichten bij het monitoren van hydraulische stimulaties en hun rol als toezichthouder op de uitvoering.

Informatie over hydraulische stimulatie en gebruikte hulpstoffen, zoals die in het verleden zijn gebruikt bij de hydraulische stimulatie van een bestaande put bij Blija in 2012, kunt u vinden op onderstaande websites van de NAM:

- <https://www.nam.nl/techniek-en-innovatie/fracking-more-efficient-gas-production/fracking-in-de-praktijk.html>
- <https://www.nam.nl/techniek-en-innovatie/fracking-more-efficient-gas-production.html>

Procedure op grond van de Mijnbouwwet

Per 1 januari 2017 is de gewijzigde Mijnbouwwet (Mbw) in werking getreden. Ten aanzien van een winningsplan en de advisering daarop zijn de artikelen 34, 35 en 36 van de Mijnbouwwet van belang. Een belangrijk punt in de nieuwe Mijnbouwwet betreft een uitbreiding van de wettelijke adviseurs. Naast het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en de Mijnraad, hebben nu ook de provincies, gemeenten en waterschappen adviesrecht. Het SodM adviseert de minister over de technische aspecten zoals de risicobeoordeling en de doelmatigheid van winningen. Het SodM vraagt op haar beurt advies aan TNO ten aanzien van de geologische aspecten. De Tcbb adviseert de minister over de verwachte gevolgen van de ingeschatte bodembeweging. Parallel hieraan worden de decentrale overheden ook om advies gevraagd. De toegevoegde waarde van advies van de decentrale overheden zit met name in de regionale en lokale kennis die zij kunnen inbrengen ten aanzien van de eventuele nadelige gevolgen van de verwachte bodembeweging op het milieu en de natuur in het betreffende gebied en de veiligheid van omwonenden en de te verwachten effecten op aanwezige bebouwing of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan. Ten aanzien van dit winningsplan hebben de volgende provincies, gemeenten en waterschappen adviesrecht:

Betrokken decentrale overheden bij het winningsplan Blija

Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ameland

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dongeradeel (DDFK, per 01-01-2019 onderdeel van de nieuwe gemeente Noardeast-Fryslân)

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ferwerderadeel (DDFK, per 01-01-2019 onderdeel van de nieuwe gemeente Noardeast-Fryslân)

Dagelijks bestuur van het Wetterskip Fryslân

Voor het winningsplan Blija is de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure gevolgd (Afdeling 3.4, Algemene wet bestuursrecht), zoals is voorgeschreven in de Mijnbouwwet (Art. 34, 4e lid, Mbw). Na ontvangst van de adviezen van de wettelijke adviseurs stelt de minister een ontwerp-instemmingsbesluit op waarin de ontvangen adviezen van alle adviseurs worden meegewogen. Dit ontwerp-instemmingsbesluit wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Het winningsplan en het ontwerp-instemmingsbesluit Blija ligt vanaf 10 januari 2019 tot en met 20 februari 2019 ter inzage samen met het winningsplan en alle ontvangen adviezen.

Gedurende de ter inzage legging wordt een informatieavond georganiseerd en daarnaast kan een ieder zienswijzen indienen. Dit is ook mogelijk op de informatiemarkt zelf. Deze zienswijzen zullen worden behandeld en beantwoord in de Nota van Antwoord, die onderdeel uitmaakt van het definitieve besluit. In de Nota van Antwoord is aangegeven of en op welke wijze zienswijzen geleid hebben tot een aanpassing van het ontwerp-instemmingsbesluit.

De informatiemarkt zal plaatsvinden op 16 januari 2019 van 16.30u tot 19.30u in de Multy Funksjonele Akkomodaasje (MFA) "Fjildsicht" te Blije en is voor iedereen toegankelijk. De opzet van deze informatieavond betreft een publieke informatiemarkt zodat iedereen binnen kan lopen op een moment dat het hem of haar schikt. Er is geen plenaire sessie, dus als iemand later dan de aanvangstijd binnenkomt wordt niet een deel van de discussie of informatievoorziening gemist. Hierdoor kan iedereen persoonlijk en direct te woord worden gestaan door specialisten die vragen zullen beantwoorden. Deze informatieavond is in nauw samenspraak met de betrokken gemeentes georganiseerd en alle bovengenoemde betrokken decentrale overheden zijn hier al ruime tijd van op te hoogte. Op deze informatieavond zullen vertegenwoordigers van de het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, TNO, SodM en de NAM aanwezig zijn om uitleg te geven en vragen te beantwoorden ten aanzien van het winningsplan Blija en de gevolgde procedure.